

Historische Kring Maarssen

24e Jaargang no. 2, mei 1997

CAFE-RESTAURANT

**„GEESBERGE”
aan de Vecht**

MAARSSSEN

voor al
uw bruiloften en partijen

Michel en Cokky Heinsius
Zandpad 23 - Maarssen
Telefoon: 0346-561435

AANNEMERSBEDRIJF

BRINKHOF

- * Nieuwbouw
- * Verbouw
- * Onderhoud
- * Renovatie

Machinekade 6
MAARSSSEN

Tel.: 0346-561456
Fax: 0346-550579

**GEURTSSEN-
KOETSVELD**

- * assurantien
- * financieringen
- * hypotheke
- * leasen
- * pensioenen

Raadhuistraat 15
3603 AV Maarssen
Tel.: 0346-561680/567757

0346-569290

REO'S
STOFFENBOETIEK

HISTORISCHE KRING MAARSSSEN

Opgericht 11 september 1972, opgenomen in het verenigingenregister bij de Kamer van Koophandel en Fabrieken voor Utrecht en Omstreken onder nummer 40476918.

Bestuur: J.H. Sagel, voorzitter, B. Visschedijk, secretaris, Postbus 90, 3600 AB Maarssen, tel.: 0346-567596, Mevr. G.M. Willekes-van Putten, penningmeester, giro 2907376, H. Blaauw, Mevr. M.C. Hatzmann-Scheltema, Mevr. H. Pouderoyen, W. Klever, B. de Ruiter en A. de Zwart.

Lid van verdienste: Mevr. J.G. Zwijns-Brink (20-02-84) en drs. W. Smits (10-02-94).

Erelid: N. van Tricht (10-02-94), Mevr. A.H. Hogenhout-Hofman (09-02-95).

Redactie: K.E. Driehuys, Mevr. M.C. Hatzmann-Scheltema, Mevr. A.H. Hogenhout-Hofman.

Redactie-adres: Mozartlaan 5, 3603 BD Maarssen, tel.: 0346-565471.

Lidmaatschap: De leden bepalen zelf op de jaarlijkse Algemene Ledenvergadering de contributie voor het lopende jaar. Deze bedraagt thans f 21,- voor leden, f 15,- voor jeugdleden en het tweede en elk volgende lid op hetzelfde adres. Een tweede lidmaatschap, maar dan zonder periodiek is ook mogelijk en kost slechts f 10,-.

Voor meer informatie en eventueel aanmelden als lid van de Kring kunt u schrijven naar de Historische Kring Maarssen, Postbus 90, 3600 AB Maarssen, of contact opnemen met de ledenadministratie, Mevr. G.M. Willekes-van Putten, Bloemstede 51, 3608 TH Maarssen, tel.: 0346-573173.

Werkgroep archeologie: H. Blaauw, Bloemstede 193, 3608 TB Maarssen, tel.: 0346-562425.

Verkoop losse nummers: B. de Ruiter, Nic. Maesstraat 6, 3601 DR Maarssen, tel.: 0346-563599.

ISSN: 1384-0967

24e Jaargang no. 2, mei 1997

Verschijnt 4 x per jaar

Kringnieuws

Het 25-jarig jubileum van de Historische Kring Maarssen

Op donderdag 11 september 1997 bestaat de HKM precies 25 jaar. Zoals we al eerder bekendmaakten vieren we dat op die dag met een lezing van Cees Bloemendaal. Die naam heeft geen introductie meer nodig, we weten allemaal wat voor een interessante lezingen hij weet te geven. Deze keer is een vervolg op de vorige lezingen: hij gaat verder met zijn rondgang door oud-Maarssen.

Gezien de verwachte drukte houden we de avond niet in de Open Hof, maar in 't Zand, Harmonieplein, Maarssen. Aanvang 20.00 uur. Toegang uitsluitend voor leden! Men kan wel aan de zaal lid worden.

Zaterdag 13 september 1997 organiseren we voor leden en niet-leden een boeken- en prentenbeurs en een taxatiedag voor kunst en antiek. Het bekende veilinghuis Sotheby's in Amsterdam heeft al zijn medewerking toegezegd, zij zullen met een aantal deskundigen aanwezig zijn. Ook zijn er experts op boeken- en prentengebied aanwezig. Voor een aantal mensen bestaat de mogelijkheid hun eigen boeken, prenten en ansichtkaarten te verkopen. Ook deze activiteiten vinden plaats in 't Zand. Zodra de organisatie helemaal rond is hoort u er meer van.

Bijzondere excursie naar Xanten, Elten en Kalkar

In het jaar waarin we vijftiengig jaar bestaan maken we een buitengewone excursie. Op 24 april gaf Prof. Dr. P. Leupen een lezing, als voorproefje, over deze drie plaatsen en hun connectie met de Vechtstreek. Hij is ook onze excursieleider voor de bijbehorende excursie, op zaterdag 31 mei 1997.

We vertrekken om 8.00 uur bij de brandweerkazerne aan het Harmonieplein. Dit is vroeg, maar het is ook een vol programma.

Om 9.30 uur drinken we koffie in Hoch-Elten, in het prachtig gelegen Waldhotel. Daarna bezichtigen we de naast het hotel gelegen Stiftskerk St. Vitus.

Vervolgens vertrekken we naar Xanten. Om 11.45 uur gebruiken we eerst de lunch: een Westfälische Bauernmaaltijd in Stadtcfé Verhuven aan het bezienswaardige Marktpla. Dan bezoeken we het aan de rand van Xanten gelegen Archeologische Park. Ten noorden van de Alpen is geen andere plek waar uitgebreidere resten van Romeinse bebouwing zijn te vinden. Sommige gebouwen zijn gedeeltelijk herbouwd, zodat ze er weer uitzien als in de Romeinse tijd. In Xanten bezoeken we ook nog de Domkerk St. Viktor.

Vervolgens een bezoek aan Kalkar, we zijn hier om ongeveer 15.00 uur. Die naam komt u ongetwijfeld bekend voor, vanwege de kerncentrale, maar wij bezoeken in het oude centrum de St. Nicolaïkerk.

Om 15.30 uur gaan we terug naar Maarssen, om 17.15 uur hopen we aan te komen bij de brandweerkazerne.

Er wordt wel wat gewandeld, daarom gaan we ervan uit dat deelnemers redelijk goed ter been zijn. 's Middags stoppen we niet voor een theepauze, neem zo nodig iets mee dat u in de bus kunt nuttigen.

De prijs voor deze uitgebreide excursie bedraagt voor leden slechts f 50,-; voor niet-leden f 55,-. Dit is inclusief alle kosten (entrees, koffie, lunch, busreis, fooien e.d.)

Aanmelden bij mw. G. Willekes-van Putten, tel. 0346-573173. Het bedrag overmaken naar girorekening 2907376 t.n.v. Penningmeester Historische Kring te Maarssen. Vermeld dat het gaat om de excursie en geef het aantal deelnemers aan.

Toen we op de afgelopen jaarvergadering deze excursie bekend maakten heeft zich meteen een groot aantal mensen opgegeven. Daarom kan het gebeuren dat de bus vol is en dat we u moeten teleurstellen. Er kan helaas maar één bus meel!

Schenkeningen aan de Historische Kring Maarssen

Onlangs heeft de Inspecteur Registratie en successie van de Belastingdienst de Historische Kring aangemerkt als een instelling ex artikel 24 lid 4 van de successiewet 1956. Dit houdt in dat uw gift voor de inkomstenbelasting aftrekbaar is in de top van uw inkomen (voor het gedeelte dat boven de gestelde drempel uitkomt).

Als u een notariële akte laat maken waarbij u toezegt in de vorm van een lijfrente vijf jaar of langer een schenking te doen, mag u de schenking ieder jaar helemaal aftrekken. De Historische Kring wil u daarbij graag behulpzaam zijn, wij nemen zonodig ook de notariskosten voor onze rekening. De gedane toezegging vervalt altijd bij overlijden.

Bedrijven kunnen een gift doorgaans in zijn geheel aftrekken als bedrijfskosten (vennootschapsbelasting).

Omdat wij zijn erkend als instelling van algemeen maatschappelijk belang zijn schenkingen tot een bepaalde hoogte voor ons vrij van schenkingsrecht.

U kunt tijdens uw leven al regelen dat de Historische Kring Maarssen bij legaat of erfstelling wordt bedacht bij uw overlijden. Tot een bedrag van f 15.647,- is dat vrij van successierecht, daarboven betalen wij slechts 11%.

Inlichtingen bij de secretaris, tel. 0346-567596.

Benno Visschedijk, secretaris

Een nieuw bestuurslid, even voorstellen

Mijn naam is Wim Klever, geboren in 1938 in Maarssenveen als oudste zoon van kruidenier Klever, die een Enkabé-zaakje had op de hoek van de Diependaalsedijk en de Pieter de Hooghstraat, waar nu boekhandel BRUNA zit.

Na vele jaren hoofdschap in het basisonderwijs ben ik nu met de VUT. Mijn hobby's zijn reizen, stijldansen, roeien en klussen.

De reden waarom ik mij bij het bestuur van de HKM heb aangesloten is, dat ik interesse heb in het dorp Maarssen zoals het vroeger was en me graag openstel voor wetenswaardigheden van dorpsgenoten en deze wil helpen vastleggen voor de toekomst.

Bovendien vind ik het ook leuk en leerzaam om met mensen om te gaan, die zich inzetten voor het behoud van de historie van Maarssen.

Wim Klever

Kringkroniek

23-01-97 Lezing: Historische tuinen in de provincie Utrecht

Voor een groot aantal belangstellenden hield Karin Veenland-Heineman uit Zeist op 23 januari 1997 een lezing over het ontstaan van tuinen bij buitenplaatsen in de provincie Utrecht. Zij bleek niet alleen een grote kennis te hebben van tuinen bij buitens in de provincie, zij had ook prachtige dia's die haar verhaal illustreerden.

20-02-97 Algemene Ledenvergadering

De jaarlijkse algemene ledenvergadering had een vlot verloop. Het jaarverslag van de secretaris en de financiële overzichten van de penningmeester werden zonder wijzigingen goedgekeurd. De contributie bleef gehandhaafd op f 21,- per jaar voor gewone leden.

J. Kottman vertrok uit het bestuur, zijn plaats werd ingenomen door W.J.A. Klever.

Uit de werkgroepen kwam vanuit het periodiek een oproep aan leden van de Historische Kring om, als ze iets interessants voor het periodiek hebben, zich te melden. Dit geldt ook voor foto's en andere afbeeldingen.

De Werkgroep Archeologie meldde de voortgang met haar boek over de opgravingen bij het voormalige Endelhoven.

In de rondvraag werd nog eens de gebrekkige toegankelijkheid van het gemeentearchief genoemd. De medewerkers doen hun best, maar de openstelling is te beperkt.

Na de pauze hield Dr. Renger de Bruin, conservator van het Centraal Museum in Utrecht, een lezing over "Revolutie in de Vechtstreek". Met groot enthousiasme bracht hij zijn verhaal over de veranderingen die rond 1800 hebben plaatsgevonden. Velen hoorden voor het eerst hoe in de Vechtstreek gevochten is, hoeveel verdeeldheid er was tussen prinsgezinden en patriotten.

Cruydenborgh en Endelhof, geschiedenis en opgraving van twee verdwenen buitenplaatsen aan de Vecht te Maarssen.

Een prachtig boek dat in eigen beheer is uitgegeven door de HKM. Toen een jaar of zes geleden door leden van de Historische Kring Maarssen een uitgebreid archeologisch onderzoek werd verricht op de plaats van het voormalige Endelhoven bleek dit onderzoek zoveel bijzonders op te leveren dat geprobeerd werd de resultaten in boekvorm uit te geven.

Mede dankzij de sponsoring van een vijftal instellingen (de provincie Utrecht, de Rabobank Maarssen, het Prins Bernhardfonds/Anjerfonds, het K.F.Heinfonds en het Provinciaal Utrechts Genootschap van Kunsten en Wetenschappen) is er een boek ontstaan dat u niet mag missen.

Het boek bevat een geschiedenis van de buitenplaatsen langs de Vecht, in het bijzonder van Endelhof (Endelhoven) en Cruydenborgh. Verder een uitgebreid overzicht van de vondsten: glas en aardewerk, pijpenkoppen, resten van wat gegeten werd, kledingresten, teveel om hier op te noemen. Door diverse deskundige schrijvers is eraan meegewerkt. Talrijke illustraties, waarvan vele in kleur, verlevendigen het geheel.

Het boek is te koop op ledenavonden, op de jaarmarkt, op 7 juni, op 13 september in 't Zand, bij het Museum Maarssen (maar daar niet tegen de ledenprijs) en bij onze bestuursleden B. de Ruiter, Nic. Maesstraat 6 in Maarssen, tel 563599, of H. Blaauw, Bloemstede 193, Maarssenbroek, tel.562425.

Elk lid kan één exemplaar kopen voor f 20,-; verdere exemplaren kosten f 25,-, dat is ook de niet-ledenprijs.

Ter gelegenheid van het verschijnen van het boek is in het **Museum Maarssen** een tentoonstelling ingericht over de vondsten bij de opgravingen. Een bezoek is zeer de moeite waard omdat het gevonden is aangevuld met voorwerpen uit andere opgravingen, waaronder diverse stukken uit andere musea.

Bibliotheek : Nieuwe aanwinsten

1000 jaar kastelen in Nederland, onder redactie van H.L. Jansen, J.M.M. Kylstra-Wielinga en B. Olde Meierink, uitgeverij Matrijs. Uitgegeven ter gelegenheid van het 50- jarig bestaan van de Nederlandse Kastelen Stichting in 1995 verscheen dit boek nog net in 1996. Kastelen en buitenhuizen behoren tot de meest tot de verbeelding sprekende monumenten van ons culturele erfgoed. 'Zij komen voor in onze dromen en bevolken onze oudste sprookjes. Er zullen maar weinig mensen zijn waarvan de fantasie niet gaat leven bij het zien van een van de vele kastelen of buitenhuizen die Nederland rijk is', aldus begint het voorwoord van Fons Asselbergs in dit prachtige boek. Het boek, dat rijk voorzien is van illustraties, zowel recente foto's, afbeeldingen van oude prenten als plattegronden, is een zeer compleet werk. De auteurs geven een boeiend beeld van het transformatieproces van de kastelen door de eeuwen heen. Voor iedereen die geïnteresseerd is in de geschiedenis van de bouwkunst, de leef- en wooncultuur in ons land van 1000 jaar geleden tot nu is dit een boeiende uitgave.

Boeken van de plank: Amsterdam

Doordat wij veel hebben uit de erfenis van de heer R. Pos hebben lang niet alle boeken betrekking op het Utrechtse. Hier volgt een kleine uiteenzetting over boeken, die in onze bibliotheek te vinden zijn over onze hoofdstad en haar omgeving. Misschien zijn er meer geboren Amsterdammers onder onze leden, die net zo zullen genieten van deze uitgaven als ik.

Marja Hatzmann-S.

Amsterdam Historisch, Een stadsgeschiedenis aan de hand van de collectie van het Amsterdams Historisch Museum, door Marijke Carasso-Kok, uitgeverij Fibula - Van Dishoeck - Bussum, 1975. Voor mensen die wel eens een bezoek brengen aan het Historisch Museum in Amsterdam, het voormalig burgerweeshuis, een bijzonder interessant boek, voorzien van heel veel zwart-wit foto's en een boeiend verhaal. Bib.nr.0639-C05.24.

Leonard de Vries '**Amsterdam**', Merkwaardigheden uit Amsterdams Verleden voor UEd. en het

Hooggeachte Publiek gedolven uit de Schatkamers van het Gemeente Archief door UEdelsheids allergehoorzaamste ootmoedigste en getrouwste dienaren Tirtsa & Leonard de Vries, uitgegeven bij De Bezige Bij, 1975.

De inleiding en rondleiding geschreven door de bekende historicus van Amsterdam, Dr. Richter Roegholt, begint als volgt: 'Mag ik u een goede raad geven, lezer, om van dit boek maximaal te genieten? Lees het! Want het is niet alleen een overvloedig geïllustreerd prentenboek, het is niet alleen een kijkboek, het is bovenal bedoeld als een leesboek. Ook al zijn bij de facsimile-reproductie de letters van sommige teksten wat klein uitgevallen, lees ze, want de interessantste, kostelijkste en schokkendste details uit Amsterdams verleden worden in dit boek juist door de teksten onthuld.'

Het boek werd samengesteld ter ere van het 700-jarig bestaan van Amsterdam. Bib.nr. 0640-C05.25.

Het Paleis op de Dam, de geschiedenis van het gebouw en zijn gebruikers, door M.G. Emeis, een uitgave van Elsevier uit 1981. 'Driehonderdzesentwintig jaren bestaat de westelijke gevelwand van de Amsterdamse Dam uit Jacob van Campens meesterwerk, dat Constantijn Huygens in 1655 begroette als 's Werelds Achtste Wonder. Van zijn 326 jaren was het wonder gebouw 153 jaren stadhuis en 173 jaren paleis - te weten 5 jaren Frans en 168 jaren Nederlands paleis. De kosten van de bouw, die bijna zestig jaren duurde, is niet bekend. Wie ze betaalde, is wel bekend: de stad Amsterdam. Zij was en bleef eigenaresse tot 1935, toen zij het gebouw voor tien miljoen van de hand deed ofwel - naar veler mening - verkwanselde.' Aldus de heer Emeis in de inleiding van dit zeer boeiende boek, vol met mooie en leuke illustraties en anekdotes. Bib.nr. 0641-C05.26.

Amsterdam omstreeks 1780, groot-platenboek van het oude Amsterdam met uitgebreide toelichtingen, door J.R. Schiltmeijer, uitgeverij Minerva. Dit is een verkleinde herdruk van de prenten van Fouquet uit 1780. Bij iedere prent is een eigentijdse beschrijving gegeven. De oorspronkelijke tekst van de prenten liep maar tot 1780. Daarna is er nogal het een en ander gebeurd in Amsterdam. Ook zijn niet alle bouwwerken bewaard gebleven. Een heel leuk boek dat aan de hand van de prenten de geschiedenis van Amsterdam onder de loop neemt. Bib.nr. 0642-C05.27.

De Bloeitijd van Amsterdam, door D.C. Meijer Jr. ook een uitgave van Minerva. Dit boek is een heruitgave uit 1974 van een boek geschreven door de Amsterdamse wijnkoper D.C. Meijer, die geboren werd op 17 augustus 1839 en overleed op 21 augustus 1908. Hij was oprichter van het 'Genootschap Amstelodamum'. Van kind af aan had hij een grote belangstelling voor de geschiedenis van zijn stad en toen in 1897 het grote standaardwerk over het Amsterdam van de zeventiende eeuw verscheen, was het D.C. Meijer die op onnavolgbare wijze aan de hand van een wandeling, een stuk Amsterdam-geschiedenis bracht zoals dat nooit tevoren was gedaan. Het standaardwerk dat zijn bijdrage bevat is echter onhandelbaar en daarom is dit handzame boekje verschenen. Het is een herdruk, waarin ook de gelegenheid te baat is genomen enkele wijzigingen in de tekst aan te brengen, waar de feiten achterhaald waren. Bib.nr. 0643-C05.28.

Geschiedenis van Amstelland, door J.A. van der Loos. Dit unieke werkje dat in 1907 voor het eerst verscheen, is in beperkte oplage herdrukt in 1973, door uitgeverij Minerva te Amsterdam. Deze uitgave is, in tegenstelling tot de oorspronkelijke, geïllustreerd met prenten uit een particuliere verzameling, waardoor het alleen daarom al interessant is er eens in te kijken. Het taalgebruik uit 1907 is niet altijd even makkelijk te volgen en voor onze tijd ook wel wat omslachtig. Bib.nr. 0644-C05.29.

Deze boeken en nog veel meer interessante werken op het gebied van de geschiedenis, kunt u lenen in onze bibliotheek. Voor leden zijn hieraan geen kosten verbonden. Anderen betalen een statiegeld van f 25,- per boek. De bibliotheek bevindt zich in onze ruimten in Silversteyn, boven Museum Maarssen en is alleen na telefonische afspraak te bezoeken. Voor de woensdagmiddag kunt u zich in verbinding stellen met mevr. Broeksma, tel. 660984, voor de avonden kunt u contact opnemen met mevr. Zevenbergen, tel. 573929 of met mevr. De Ruiter, tel. 563599.

Wie helpt ons verder met de speurtocht ?

Al meer dan tien jaar bevindt de hierbij geplaatste foto zich in het archief van de Historische Kring Maarssen. Tot op heden is het niet gelukt de namen van het afgebeelde bruidspaar(?) (zilver, goud of diamant?) te achterhalen. Helaas staat op de achterkant van deze mogelijk omstreeks 1910 gemaakte foto alleen de naam Oudedijk geschreven; de naam van de weg in de Molenpolder, thans gemeente Maarssen, die we allen kennen.

Ooit lag er ook in de Bethunepolder, in het verlengde van de huidige Oudedijk een stuk van deze weg, dit gedeelte is echter al lang geleden, ruim voordat de foto werd gemaakt, verloren gegaan door de turfwinning ter plaatse. Het juiste jaartal en de namen van de afgebeelde personen willen we graag met uw hulp te weten komen. De foto is mede interessant omdat de dame nog gekleed is in de traditionele klederdracht van onze streek. Zij draagt een Utrechtse boerinnenmuts, de zogeheten knipmuts. Eerder werden personen, waar de namen wel van bekend zijn, met deze muts op, afgebeeld in de boekjes: *Maarssen in oude ansichten*, deel 2, bldz 50, door Drs. D. Dekker en *Tienhoven in oude ansichten*, bldz 27 en 74, door Ds. W.J.A. van 't Einde. Ook de bloemstukken op de foto zijn leuk om te zien omdat die tegenwoordig beslist niet meer zo opgemaakt worden. Het huisje waar het paar bij gefotografeerd is, zal inmiddels wel afgebroken zijn of is op z'n minst omgebouwd tot recreatiebungalow.

Tot slot van dit stukje wil ik van de gelegenheid gebruik maken om u attent te maken op het feit dat waarschijnlijk ook heel veel van de foto's in uw bezit niet voorzien zijn van data en namen van de personen en/of zaken die erop staan afgebeeld. Een Amerikaanse professor hoorde ik kortgeleden op de TV tegen een groep jongeren zeggen dat we er ons bewust van moeten zijn dat zodoende heel veel historische informatie verloren dreigt te gaan. Een doos of boek met foto's is prachtig, maar wanneer niemand meer weet wat er op de plaatjes staat, is het een waardeloos bezit geworden. Dus beste lezers, kijkt u uw foto's hier a.u.b. gauw eens op na. Degene die als eerste de voor- en familienamen die we bij deze foto zoeken weet te noemen, krijgt als beloning van de HKM een kopie van deze foto cadeau. U kunt mij hiervoor schrijven of bellen, Van Lingelaan 85, 3602 PB Maarssen, Tel: 561457.

Hans Sagel

In memoriam de heer A.J. Mook sr.

Geheel onverwacht is overleden een trouwe medewerker en lid van het eerste uur, de heer A.J. Mook sr., die met zijn wandelingen op het grondgebied van Huis Ter Meer, veel lezers aangenaam heeft beziggehouden. Het is heel jammer dat wij nu niet meer zullen kunnen putten uit de grote kennis die de heer Mook over zijn dorp had en die hij altijd bereid was prijs te geven aan een ieder die daarom vroeg. Ik zal ook de gezellige uurtjes, in gesprek met hem over zijn wandelingen, missen. Voor deze laatste keer hebben we nog een klein stukje, dat al klaar lag voor een volgende editie van ons Periodiek. Het is niet geheel de chronologische volgorde die we gewend waren, maar het is het laatste dat de heer Mook nog aan het papier heeft toevertrouwd.

Namens de redactie van het Periodiek.

Marja Hatzmann

Gelukkig hebben we de heer Bloemendaal bereid gevonden in een volgende editie de wandelingen van de heer Mook af te ronden.

Het landgoed Ter Meer

deel 7

Bij het zoeken naar illustratiemateriaal voor een volgend artikel vond ik nog een foto van een plekje waar we al eerder langsgekomen zijn. Toch wil ik u dit mooie, duidelijke plaatje niet onthouden en de herinneringen wil ik ook graag kwijt.

U ziet hier nogmaals de Parkweg met op de achtergrond de in gotische stijl gebouwde katholieke kerk. In mijn artikel nummer 4, 23e jaargang nr.2, staan twee foto's afgebeeld, waarop u ditzelfde stukje straat kunt zien en in mijn vorige artikel schreef ik over dit gedeelte van de Parkweg.

Op bijgaande ansichtkaart ziet u duidelijk het huisnummer 13 in het raam boven de winkeldeur. In die tijd werden namen en huisnummers van winkels vaak op de glaspanelen aangebracht. Even terug in de straat, op Parweg nr. 5, was op het raam geschilderd 'J. NIEKERK', handel in aardappelen en brandstof. Mevrouw Niekerk staat voor haar woning en maakt een praatje met een klant.

Op het langs de Julianaweg gelegen deel van kavel 4 (zie hiervoor het kaartje dat werd gepubliceerd bij artikel 6.), werd voorlopig niet gebouwd.

Het stuk grond werd beschikbaar gesteld aan liefhebbers van volkstuinten.

Op kavel 10 lag, al meer dan tien jaar, tussen de villa's Jolanda en Emma, een perceel dat ook geschikt zou zijn voor het bouwen van een villa. Er was echter geen vraag meer naar villa's maar wel naar grotere herenhuizen met enige praktijkruimte. Door de bouwonderneming Mook werden hier nu twee dubbele panden gebouwd. Parkweg 41 werd verkocht aan H. Bos, veearts. Op nr. 43 vestigde zich mr. W.B. Westerman, assuradeur, op nr. 45, G.A. le Jolle, notaris en op nr. 49, Dr. A.R. van Linge van de kininefabriek, die nr. 47 kocht voor zijn privé-chauffeur D. van Rooijen.

De stal-koetshuis en de tuinmanswoning van Huis Ter Meer zijn niet gesloopt. Het eerste gebouwtje bevindt zich aan het eind van de Park-

weg op kavel 3.

Het wordt gekocht en verbouwd door de heer A. Kuiper Ebbenhout met de bedoeling om t.z.t. te verhuizen van de Binnenweg naar de Parkweg. De heer Kuiper E. was dertig jaar wethouder van de gemeente Maarssen en bewoonde het pand Binnenweg 22. Er komt een heel nieuw huis tegen de noord-westmuur aan en er werd een nieuwe gevel gebouwd om het verschil in goot-hoogte weg te werken. Uiteindelijk werd het inwendige verbouwd tot drie eengezinshuizen, de heer Kuiper E. trok er niet zelf in.

De tuinmanswoning bevindt zich op kavel 5, die is omsloten door de Parkweg, Emmaweg en Beekweg. Aan de kant van de Vecht bevonden zich toen nog de overtuinen van de grote villa's. Veel later zijn hier pas de drive-in woningen gebouwd. Achter de woning was de oranjerie, die indertijd werd verhuurd aan schilder Veldkamp, die hem in gebruik had als werkplaats.

Tegen de noordgevel van de voormalige tuinmanswoning, bewoond door de heer N. Roelofs, lag een van de kavels waar het bouwbedrijf C. Mook & Zn. een optie op had. Afkomstig uit Utrecht, maar goed bekend in Maarssen, was men ongetwijfeld op de hoogte met de exploita-

tie van Ter Meer.

In het archief van de gemeente lezen we dan ook uit 1905 : 'C. Mook sr. en Zn., bouwbedrijf Utrecht/Maarssen, vraagt vergunning voor het bouwen van 17 [zeventien] arbeiderswoningen aan de verlengde Raadhuisstraat, tot aan de tuinmanswoning.'

De verdeling van de woningen is als volgt : een blokje van acht woningen aan de Parkweg, zes langs de Emmaweg en drie op de Beekweg, inclusief een winkel-woonhuis op de hoek. De herkomst van de versieringen in de muurvlakken langs de Parkweg is niet duidelijk. Om de hoek aan de Emmaweg wordt ze al wat rustiger en op de Beekweg is ze geheel weggelaten. Kwalitatief maakt dit complex een goede indruk.

Tot zover de heer A.J. Mook sr.

De firma Jütte aan de Langegracht in Maarssen

Allochtonen en gastarbeiders in de Nederlandse samenleving zijn zeker niet uitsluitend een verschijnsel van onze tijd. Vanaf het begin van de Gouden Eeuw trokken vele duizenden seizoenarbeiders, handwerkslieden en kooplui vanuit Westfalen en andere Nederduitse streken over de grens naar de welvarende Nederlanden. De situatie in Duitsland was door oorlogen, verwoesting en overbevolking zo erbarmelijk dat velen met de zeis op de schouder of de mars op de rug hun geluk zochten in "das steinreiche Holland".

Deze bonte stoet grasmaaiers, turfstekers, tichelwerkers, schepelingen, wevers, kwakzalvers, kooplieden en textielhandelaren werden door de Nederlanders aangeduid met allerlei (bij)namen: "Hannekemaaiers" (hannes = goeie sukkel), "kiepkerels" (kiep = mand) en "veling" (afgeleid van Westfalen) voor de arbeiders en ter onderscheid "hozeveling" voor de kooplieden, die met wollen sokken, mutsen en dergelijke het platteland afreisden. Ook minder vriendelijke aanduidingen kwamen voor: knoet, poep, (gras)mof, pikmaaier en spekvreter. Dat de Duitse gastarbeiders niet altijd even welkom waren blijkt wel uit een Overijssels rijmpje:

*Pikmaaier, hannekemaai, bonte koe,
mars, naar ow land toe!*

In tijden van oorlog vertrouwde ook de regering de Duitse gastarbeiders niet en zo werden er in 1666 en 1679 bepalingen uitgevaardigd die het verboden Duitsers toe te laten of in dienst te nemen en al helemaal niet naar Amsterdam te vervoeren. In het algemeen vonden de Nederlanders de Duitse gastarbeiders harde werkers maar tegelijkertijd dom en lomp. In toneelstukken kwam als vrolijke noot vaak een krom pratende Duitser voor. Met hun ongemanierdheid, ruwe zeden en onbeschaafde grappen, die zij vooral in groepsverband ten toon spreidden, wekten zij veel ergenis en afwijzing op bij de autochtone Nederlanders. Het is echter maar helemaal de vraag of dit terecht is geweest. Mogelijk konden de Nederlanders de vreemdelingen gewoon niet begrijpen en verstaan. Ook de eigen bekrompenheid en onbekendheid met andere zeden en gewoonten zal bij de negatieve beoordeling een belangrijke rol hebben gespeeld.

In tegenstelling tot de Duitse arbeiders waren de al eerder genoemde kooplui graag geziene gas-

ten. Op het Duitse platteland had de huisindustrie van gebreide wollen goederen zich op grote schaal ontwikkeld. Er was sprake van overproductie waarvoor in het aangrenzende Nederland een goed afzetgebied was. Vooral in het Noorden werd veel wollen kleding gedragen waaraan hoge kwaliteitseisen werden gesteld. De Westfalers brachten op een eenvoudige en goedkope manier hun waren aan de man. Als marskramer trokken ze op grote schaal met een flinke voorraad wollen kleding over het Nederlandse platteland. De echte Westfaalse kousen - veelse hozen - waren gemaakt van grove nauwe wol die min of meer elastisch was. Bovendien waren de kousen van zeer hoge kwaliteit en betrekkelijk goedkoop.

De hozevelings - de Duitse marskramers - waren de Groninger kooplui een doorn in het oog. Op grond van een gildebepaling was het de Nederlandse wolkammers namelijk verboden hun waren langs de huizen te venten. Zij moesten hun waren dus via de winkeliers zien te slijten. Omstreeks 1750 drong men er bij de Staten van Stad en Lande (het Gronings "provinciaal" bestuur) op aan om maatregelen te nemen tegen de buitenlandse concurrentie. Er werd zelfs gevraagd om een invoerverbod voor alle gebreide goederen.

Diverse keren is geprobeerd de hozevelings door het heffen van invoerrechten te dwingen hogere prijzen te berekenen. Maar het was ontzettend moeilijk daar controle op te houden omdat de Duitse kooplieden er op allerlei manieren in slaagden de invoerrechten te omzeilen. Zo gebruikten zij telkens opnieuw de eenmalige invoervergunning of gaven de betaalbrief op de terugweg aan collega's die richting Nederland liepen.

De hozevelings hebben in zekere zin de de stoot gegeven tot het ontstaan van machinale breierijen, tricotagefabrieken, in Groningen. De kooplie-

*Het huis van de firma Jütte, aan de Langegracht 55, nu Reo-line.
Lang voordat de familie Jütte zich hier vestigde, is het pand één geheel geweest met het hoekpand op
de Kaatsbaan. De voordeur, links op de foto was toen voordeur voor het gehele huis.*

den die aanvankelijk in handgebreide wollen goederen handelden maakten kennis met de machinale brei-industrie die zich in Westfalen begon te ontwikkelen. In 1861 was de kettingsbreimachine uitgevonden en daarna in Duitsland snel verbeterd en vervolmaakt. Men ging daar ook hulpmachines ontwikkelen zodat de industrie zich enorm ontwikkelde. Door de afzetmogelijkheden in Nederland kwamen enkele Westfaalse handelaren op het idee om de wol ook in Nederland machinaal te gaan verwerken. Daarmee kon de invoerbelasting ontlopen worden.

Maar ook de Duitse arbeiders hadden de handel ontdekt. In die tijd was het gebruikelijk dat de arbeiders kost en inwoning kregen. Het viel de Nederlandse vrouwen des huizes op dat het linnen dat de Duitsers bij zich hadden van zeer goede kwaliteit was. De arbeiders namen vaak wat linnen mee voor de vrouw van de boer dat ze dan ruilden tegen kaas en ander voedsel. Maar al snel werd het ze duidelijk dat er aan het linnen meer geld te verdienen was dan aan het ploeteren op het land of in een turfafgraving. Bekapt met gigantische hoeveelheden linnen ondernamen zij vanaf nu de tocht naar Nederland. De grensbeambten konden maar moeilijk geloven dat al die kleding en stoffen nodig waren voor eigen gebruik tijdens het seizoenswerk.

Veel Westfalers kwamen echter niet meer aan werken toe. Zij huurden een bedstee en gebruikten die als uitvalsbasis om met stoffen en linnen langs de huizen te gaan. Zij waren welkome gasten. Vanaf de kansel werd hun komst vaak zelfs al weken van te voren aangekondigd. Maar het bleef bij seizoenswerk. De gezinnen van de handelaren bleven in het Duitse achterland achter en de handelaren trokken 's winters terug voor nieuwe voorraad en contacten met de familie. Maar de handel floreerde en de gehuurde bedstee werd al gauw een heel vertrek of pand. Op 9 maart 1797 opende Bernhard Georg Voss als één van de eerste Westfalers een textielwinkel in Nederland (Bolsward). Vanaf 1800 vestigden veel Duitse handelaren zich definitief met hun gezinnen in Nederland. Daar waren families bij die uit zouden groeien tot (inter)nationale textielkoningen: Peek, Cloppenburg, Vroom, Dreesmann en Brenninkmeijer.

Nationaal misschien minder belangrijk maar daarom lokaal niet minder bekend had Maarssen zijn eigen Duitse textielkoningen, de families Jüt-

te en Lammerding. Wanneer de Jüttes naar Nederland zijn gekomen is niet meer te achterhalen. Vast staat dat de Jüttes al in het midden van de vorige eeuw, in ieder geval vanaf 1869 (het oudste jaartal in de gedeeltelijk bewaarde boekhouding) handel dreven vanaf de Langegracht in Maarssen. Aanvankelijk deed Joseph Jütte dat met een aantal compagnons: G. Abelman, N. Nette, H. Nette, D. Nette en Th. Drees. Het pand aan de Langegracht 55 was toen nog geen winkel maar een pakhuis. Jütte en zijn compagnons sliepen op de zolder onder een onbeschutte kap. De zaken voor Jütte moesten goed zijn gegaan en Nederland beviel hem blijkbaar wel. Op 31 december 1895 werd zijn zoon, de in 1871 in Neuenkirchen geboren B.H. Jütte, bij wet tot Nederlander genaturaliseerd. Rond 1910 trouwde deze met Wilhelmina Maria Schwertmann, eveneens afkomstig uit Neuenkirchen, en kocht hij de compagnons uit de zaak. Vanaf dat moment werd het pand aan de Langegracht een winkel. Het bloed kroop bij Jütte echter waar het niet gaan kon en nog lang zou hij ook met zijn koopwaar op zijn rug langs de boerderijen trekken.

Het winkeltje op de Langegracht was eerst een heel klein zaakje waar alles op textielgebied te koop was. Voor de voortgang van het bedrijf was het bittere noodzaak het pand een aantal keer te verbouwen. In december 1941 deed architect A.J. Mook een aanbesteding aan B.H. Jütte voor het plaatsen van een nieuwe gevel met een terugvallende entree met aan beide zijden een etalage. Bij de verbouwing in 1959 zou het opkarmertje met het trapje bij het winkeloppervlak worden getrokken.

Tijdens de oorlog werd de zolder van de winkel meermaals gebruikt als schuilplaats tijdens de razzia's. Op het belendende pand, dat van de burens op de Kaatsbaan, was een zolder waar je alleen door het wegnemen van de dakpannen op kon komen. Tijdens een latere verbouwing werden op deze zolder een radio en een po gevonden. Mevrouw H. Jütte-Vroom, die gedwongen door de ziekte van haar man A. H. Jütte, tot 1986 de zaak zou runnen, had bij de verbouwing in 1959 nog een aantal tegeltjes gered uit ca. 1650 die onder de slopershamer dreigden te vallen.

Voor de bouw van het gemaal bij Muiden overstroomde de Vecht regelmatig. Dit veroorzaakte niet alleen veel overlast voor de bewoners van

de Lange- en de Herengracht, ook de panden langs de grachten werden er niet beter op en zo moest de gevel van Langegracht 55 in 1978 ingrijpend gerenoveerd worden.

In de jaren zestig werd de concurrentie van de stad die letterlijk dichterbij kwam erg groot. Mevrouw Jütte besloot zich toen te gaan specialiseren in stoffen, furnituren, handwerken en wol en niet langer bijvoorbeeld overalls te verkopen. Door deze beleidswijziging was de toekomst van de zaak voorlopig veiliggesteld.

Ter gelegenheid van de renovatie in 1978 werd officieel het honderjarig bestaan gevierd van de winkel, maar zoals we al gezien hebben werd er al zeker negen jaar en waarschijnlijk nog langer handel gedreven in textiel door de Jüttes en bestond de winkel pas vanaf ca. 1910. De verbouwing van 1941 werd weer teruggedraaid en de terugvallende entree met de etalages werden vervangen door een gevel zoals die er voor 1941 had uitgezien. De klanten konden niet alleen genieten van de nieuwe gevel, ter gelegenheid van het 100-jarig bestaan kregen zij een borduurpakketje met het wapen van Maarssen aangeboden.

Dit pakketje viel bijzonder in de smaak bij de Maarssenaren, vele duizenden gingen er over de toonbank en burgemeester Waverijn bood het zelfs bij gelegenheid aan als presentje.

De zaken gingen dus goed maar in 1986 kwam er toch een einde aan een tijdperk. Wegens gebrek aan opvolging moest mevrouw Jütte met pijn in haar hart de winkel sluiten en het pand te koop aanbieden. Mevrouw Jütte wilde niet dat het pand verknoeid zou worden en dat het een functie behield op textielgebied. In J. Kauffmann (van de stoffenwinkel op de Kaatsbaan) werd een geschikte koper gevonden en kwam een definitief einde aan meer dan 100 jaar firma Jütte aan de Langegracht 55 in Maarssen.

Kasper Driehuijs

Met dank aan mevrouw H. Jütte-Vroom.

Bron:

Hannekemaaiers en kliekerels, uitgeverij Knoop en Niemeyer, Haren 1973.

Militairen en burgerij van Maarssen in 1940

In de mobilisatietijd voor het uitbreken van de Tweede Wereldoorlog, hielden de alhier gelegerde militairen ontspanningsavonden in een eigen ontspanningslokaal achter hotel 'De Harmonie'.

Dit lokaal had de originele naam 'De Onderzeeër'. Een vreemde naam voor een onderkomen van de landmacht. Je zou deze naam eerder verwachten voor een lokaal dat bestemd was voor marinepersoneel.

De in Maarssen en omgeving gelegerde militairen waren veelal artilleristen. Zij kregen hun opleiding in de Vestingkazerne aan de Croeselaan te Utrecht, zoals de naam reeds vermeld was de vestingartillerie daar gevestigd. De rekruten ontvingen op deze kazerne hun opleiding, voordat zij ondergebracht werden in de forten rondom Utrecht. Ook fort Maarsseveen behoorde tot deze verdedigingsgordel.

Er werd behalve voor vestingartillerie ook opgeleid voor de luchtdoelartillerie. De vestingkazerne werd in 1934 omgedoopt tot Hojel-kazerne. In 1989 werd de kazerne gesloopt om plaats te maken voor de uitbreiding van de Jaarbeurs.

Terug nu naar de mobilisatietijd.

In de maand februari werd een tweetal avonden georganiseerd door de militairen voor de burgerij van Maarssen. Daarnaast was er ook nog een speciale avond, die echter werd gehouden in de grote zaal van de Harmonie. Deze drie avonden zullen we wat nader belichten.

De eerste avond werd gehouden op zaterdag 3 februari in 'De Onderzeeër'.

Op uitnodiging van de commandant van de in Maarssen en omgeving gelegerde militairen, Ka-

Jammergenoeg is er geen foto van de 'Notenschutters' meer te vinden. Wel is hier een foto van een dergelijke militaire kapel uit de Hojelkazerne omstreeks die tijd.

V.l.n.r. soldaat Schutte - bas, soldaat Van Draanen - trombone, soldaat Wieringa - trombone, korporaal Schoonman - piston, soldaat De Goei - dirigent en muzikaal leider.

pitein Schipper, kwam de burgerij van Maarssen bijeen in genoemd ontspanningslokaal. De animo was bijzonder groot, alle honderdvijftig stoelen waren bezet. Ook burgemeester Van Haselen en zijn vrouw woonden deze avond bij. In zijn welkomswoord bedankte Kapitein Schipper vooral mevrouw Sillevius voor haar grote inzet bij het zo gezellig mogelijk maken van het onderkomen voor de militairen.

Een band van Maarssense militairen, de 'Notenschutters', onder leiding van sergeant Peereboom, opende de avond. Deze sergeant had violisten, een pianist, een drummer, een accordeonist, een trompettist en een cellist in korte tijd zo gevormd dat zij een voortreffelijk stukje muziek lieten horen. Naast deze band trad de toen bekende illusionist Jan Hagoort uit Naarden op, met zijn verrassende goocheltoeren en geheugenproeven. Vooral met zijn 'wonder-vierkant' wist hij het aanwezige publiek zeer in spanning te houden. Een wonder-vierkant was een vier-

kant van zestien getallen. Het publiek mocht een willekeurig getal noemen tussen de 30 en de 100. De presentator zorgde er dan voor, dat het gekozen getal, steeds als som van de horizontale, verticale, diagonale en zelfs van de cijfers van de binnen vierkanten, aanwezig was.

Deze eerste avond, die aan de burgerij werd aangeboden en die met het traditionele 'bal na' werd besloten, was een groot succes. Zo hadden de militairen op voortreffelijke wijze dank betoond aan ons dorp. Daar de belangstelling groot was en niet iedereen een plaatsje had kunnen krijgen werd een week later een tweede avond gepland.

Die tweede avond zat 'De Onderzeeër' al weer tjokvol. Alle honderdvijftig zitplaatsen waren wederom bezet door burgers en militairen. Vele notabelen, zoals weer de burgemeester, de doktoren Hoekstra, 't Hoen en Vrijdag met hun echtgenotes, mevrouw Eyma, de echtgenote van dok-

ter Eyma, en het raadslid Duynstee waren van de partij.

Ook nu traden 'De Notenschutters' onder leiding van sergeant Peereboom op en zorgden voor populaire muziek. Daarnaast was er ditmaal een cabaretgezelschap uit Amsterdam, met conferences van Max van Praag en met medewerking van Sari Horneman, zang, en Martin Nussbaum, zang en immitaties. Ook 'Flip de Fluter', die zeer populair was in die tijd, was aanwezig en wist kunstig allerlei liedjes te fluiten, waarvoor hij een dankbaar applaus kreeg.

Er werd hartelijk gelachen om de komische nummers, zodat de goede stemming er tot het eind van de avond in bleef. Met een gezellig dansje werd om middernacht ook deze avond afgerond.

De derde en laatste avond werd georganiseerd door de vele Amsterdamse militairen, die hier gelegerd waren. De grote zaal van de Harmonie, die voor deze gelegenheid was gehuurd zat afgeladen vol, met wederom burgemeester Van Haselen in gezelschap van raadslid Van Rossum. De Maarssense burgemeester droeg de samenwerking van militairen en burgers een warm hart toe, wat blijkt uit zijn prominente aanwezigheid op deze avonden.

De avond werd geopend door sergeant Horneman, die de boksvereniging 'Maccabi' uit Amsterdam hartelijk welkom heette en zei bijzonder vereerd te zijn met hun medewerking.

De leden van deze vereniging begonnen hun demonstraties met o.a. touwtje springen, stoten variaties en schaduwboksen. Een voor die tijd nieuw snufje was ook aanwezig en werd het publiek getoond. Deze nieuwigheid was een zogenaamde Robotbokser, een mechanische sparring partner. Na deze 'opwarmronde' volgden enkele wedstrijden door prominente bokkers, zoals Ab de Vries, Nederlands kampioen lichtgewicht en J. Post, Nederlands kampioen vedergewicht en vele andere bokkers uit die tijd. De toeschouwers waren zeer onder de indruk van deze prominente sportsterren.

Na afloop van de wedstrijden zorgden zelfs wel drie orkesten voor een gezellig vervolg van de avond. Buiten de bekende Maarssense groep 'De Notenschutters' traden ook nog een Tango band en 'The Mocking Bird's' op. Zij werden afgewisseld door een zanggroep 'The Song Shakers'.

Zo kwam, in het voorjaar 1940, voor het uitbreken van de oorlog, de samenwerking tussen de Maarssense burgerij en de hier gelegerde militairen op ontspannen wijze tot stand.

C.W.P. Bloemendaal

Bron:

De Magneet, februari 1940.

Kort voor het ter perse gaan van dit blad bereikte ons het bericht van het zeer onverwachte overlijden van ons redactielid Jan Willem Verhoef. In ons volgende periodiek zullen wij hieraan op gepaste wijze aandacht besteden.

Lijst der Kiezers der Tweede Kamer (1850), gemeente Maarssen

Met de invoering van de Kieswet, een uitvloeisel van de liberale grondwet van 1848, werd het in 1850 voor het eerst mogelijk dat de leden van de Tweede Kamer rechtstreeks gekozen werden door de kiezers. Voorheen werd dat getrapt gedaan, waarbij uit de kiezers mensen aangewezen werden die zitting namen in een kiescollege. Zij moesten aan zeer hoge welstandseisen voldoen.

Tegenwoordig wordt de Eerste Kamer nog volgens een getrapt systeem samengesteld, namelijk door de gekozen leden van de Provinciale Staten.

Het aantal kiezers nam met de Kieswet van 1850 echter niet toe. In de gemeente Maarssen waren 61 personen stemgerechtigd, Maarssenbroek had 5 kiezers, Maarssveen 42 en Tienhoven 9. Om het

stemrecht te verkrijgen moest men in deze gemeenten in het voorafgaande jaar f 24,- aan directe belastingen hebben betaald. Overigens in de steden lag deze censusgrens hoger. De directe belastingen werden geheven op bezit van grond, bedrijf en persoonlijke welstand. Het gevolg was dat boeren, middenstanders en vermogenden in aanmerking kwamen voor het stemrecht, terwijl het leeuwendeel van de bevolking alleen belasting betaalde in de indirecte belasting (accijnzen), dus hierop geen aanspraak kon maken.

Er was een zeer kleine elite, die jaarlijks een aanslag kreeg die hoger was dan f 200,-. In Maarssen waren dat zes personen, bewoners van de grote buitenplaatsen die als landeigenaar, rentenier of steenfabrikant hun leven sleten. Zij waren voornamelijk Nederlands Hervormd, zaten in de gemeenteraad en vaak waren zij ook onderling verwant. De rooms-katholieke kiezers behoorden tot de kleine middenstand. In het totale kiezerskorps was men ondervertegenwoordigd. Opvallend is ook dat het merendeel van de kiezers niet in Maarssen was geboren, maar van elders kwam.

Hieronder volgt een lijst van de betreffende personen.

naam	geb.plaats	religie	beroep	adres	belasting
1. A.B. de Joncheere	Utrecht	NH	zonder	Straatweg 6	f 605,47
2. Mr. D.R.Ph. van Tuyll van Serooskerken	Utrecht	NH	zonder	Kerkweg 75	f 445,94
3. G.W. van Winsheijm	Den Haag	NH	steenfabrikant	Zandweg 265	f 390,98
4. H.A. Sinkel	Kloppenburg	RK	zonder	Straatweg 9	f 376,42
5. E. Tjarda van Starkenborgh	Wehe	NH	zonder	Straatweg 51	f 284,39
6. Th.H. Abels van Waverveen	Amsterdam	NH	zonder	Bolensdijk 58	f 253,05
7. F.L. Tissot van Patot	Vierlingsbeek	NH	notaris	Kerkweg 72	f 193,18
8. Mr. J.H.F. van Ewijk	Den Haag	NH	kantonrechter	Zandweg 250	f 190,85
9. G. Soeders	Amsterdam	NH	rijtuigfabrikant	Zandweg 251	f 188,11
10. J.L. Floor	Westbroek	NH	logementshouder	Breestraat 79	f 161,21
11. J.B. Hoedemaker	Amsterdam	RK	geneeskundige	Schippersg. 119	f 145,64
12. W.H.A. van Bijleveldt	Vleuten	RK	pastoor	Straatweg 50	f 135,64
13. J. Kok	Maarssen	RK	logementshouder	Breestraat 78	f 129,94
14. A.C. Voorsteegh	Zuilen	NH	pannenbakker	Daals.dijk 1 B	f 111,04
15. S.P. Leedeman	Amsterdam	NH	zonder	A/d Vecht 216	f 107,90
16. A. van der Geer	Maarsseveen	NH	azijnfabrikant	A/d Vecht 209	f 104,29
17. E.J. van Doorn	De Bilt	NH	kruidenier	A/d Vecht 208	f 101,39
18. A. Vermeij	Noorden	RK	koopman	Schippersg. 98	f 100,02
19. G. de Vor	Vianen	NH	veehouder	Straatweg 52	f 98,90
20. W. van Os	Vreeland	NH	schipper	Schippersg. 101	f 98,07
21. J.F. Ovink	Amsterdam	NH	gepens. zeeofficier	Daals.dijk 21	f 90,82
22. N. de Wit	Uithoorn	NH	schipper	A/d Vecht 198	f 89,26
23. D. de Bruin	Amsterdam	NH	zonder	Straatweg 56	f 83,35
24. A. Vislaak	Portengen	RK	geneesmeester	A/d Vecht 197	f 82,60
25. H.F.L. Reimus	Amsterdam	NH	schipper	Schippersg. 109	f 77,23
26. D. van der Toorn	Maarssen	RK	veehouder	A/d Vecht 170	f 76,56
27. G.G. Feucht	Wurtemberg	EL	slachter	Schippersg. 103	f 75,80
28. W. Brits	Brummen	NH	schipper	A/d Vecht 215	f 73,90
29. K. van Wouw	Amsterdam	NH	slijter	A/d Vecht 140	f 71,96
30. W.J. van Willigenburg	Maarssen	NH	bakker	A/d Vecht 171	f 69,92
31. D. van Hulst	Maarssen	RK	molenaar/ scheepstimm.	Daals.dijk 11	f 68,42
32. E.M. van Poorten	Maarssen	NI	zonder		f 65,61
33. B. Nieuwenhuizen	Maarssen	RK	metselaar		f 63,79
34. L.E. Beszels	Harderwijk	NH	broodbakker		f 63,64
35. S.H. Koorders	Brakel	NH	predikant	Kerkhof 37	f 62,61

36. J. van Willigenburg	Maarssen	NH	schilder	A/d Vecht 171	f 62,15
37. J. de Vries	Nigtevecht	NH	muziekonderwijzer	Daals.dijk 25	f 60,04
38. C.H. van Nederhasselt	Amsterdam	NH	winkelier	A/d Vecht 135	f 58,02
39. A.H. Loder	Geertruidenberg	NH	zonder	Straatweg 10	f 56,00
40. D. van Straaten	Maarssen	RK	zonder	A/d Vecht 128k	f 54,17
41. J.G. Dolmans	Maarsseveen	RK	burgemeester	Bolenst.dijk 60	f 53,98
42. W. van Dolder	Veenendaal	NH	tapper/stalhouder	Straatweg 43	f 52,48
43. O. Prillewitz	Druten	NH	apotheker	A/d Vecht 138	f 51,42
44. G. Pothuizen	Maarssen	RK	veehouder	Straatweg 5	f 50,38
45. J. Heek	Maarsseveen	NH	zaakwaarnemer	A/d Vecht 212	f 50,00
46. H. Peeterse	Arnhem	NH	bakker	A/d Vecht 210	f 45,08
47. H.H. Ros	Maarssen	RK	leerlooier/ schoenm.	Daals.dijk 17A	f 44,88
48. A. van Zonnenberg	IJsselstein	NH	metselaar	A/d Vecht 199	f 44,93
49. D. Wenting	IJsselstein	RK	metselaar	A/d Vecht 213	f 39,05
50. J. Kok	Maarssen	RK	logements- houder	Breestraat 78	f 38,06
51. J.W. Petermand	Buren	NH	broodbakker	A/d Vecht 210	f 37,98
52. G. Broekman	Maarssen	RK	winkelier	Breestraat 80	f 32,88
53. A. Dolmans	Maarssen	RK	timmerman	Bolenst.dijk 69	f 32,69
54. D. van Wissen	Amsterdam	RK	zonder	Bolenst.dijk 61	f 30,49
55. W. van der Toorn	Maarssen	RK	veehouder	A/d Vecht 170	f 29,74
56. D. Kraaijenhagen	Maarssen	NH	kleermaker	Schippersg. 105	f 28,73
57. E. Veerkamp	Maarsseveen	RK	schippers- knecht	A/d Vecht 217	f 27,36
58. D. Kroon	De Vuursche	NH	smid	A/d Vecht 178	f 26,26
59. G. de Meij	Maarssen	RK	tapper/ timmermansk.	Straatweg 49	f 25,62
60. J. de Jongh	Leiden	NI	zonder	Schippersg. 106	f 25,63
61. P.J. Weterings	Amsterdam	RK	tapper	Straatweg 42	f 25,42

De huisnummering was in 1850 niet aan een straat verbonden, maar liep door. In Maarssen begon men ter hoogte van de huidige ACF, vervolgens een stuk Straatweg, bij de Driesprong de Binnenweg in, die overging in de Kerkweg, weer de Straatweg richting Breukelen en terug, daarna de Bolensteinsestraat, de Breedstraat, de Raadhuisstraat en de Schippersgracht, tenslotte de Langegracht en de Zandweg.

J.W. Verhoef

Van de redactie

1. Het overnemen van artikelen zonder toestemming van de redactie is verboden.
2. De inhoud van de artikelen is voor de verantwoording van de auteur.
3. U kunt kopij voor het volgende nummer inleveren voor 5 juni 1997.

Speciaalzaak luxe geschenken

A.v.d. Bosch-Olijve
Diependaalsedijk 1 b
3601 GH MAARSSSEN
Tel.: 0346-561632

SWAROVSKI
SILVER CRYSTAL

RADIO - T.V. ELECTR. HUISHOUDELIJK

+ VOORDEEL + VAKMANSCHAP
+ KWIEKE SERVICE

radio en t.v. speciaalzaak

elektron

Nassastraat 9-11,
3601 BA Maarssen
telefoon: 0346-562081

hülsta®
Hét meubelmerk.

Historie kunt u op veel plaatsen in Maarssen vinden.

Ook bij Van Waay Woon-Art

Zo zijn wij één van de oudste dealers van Hülsta in Nederland.

Deze en vele andere tijdloze en moderne merkmeubelen laten wij u graag zien en voelen

van Waay Woon-Art
Nassastraat 18 - Maarssen

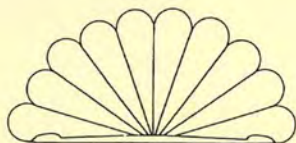
tel.: 0346-561897

**Zet de tijd even stil
voor een bezoek
aan Café Ome Klaas.**

Aan de Vecht, in een historisch stukje Maarssen, ligt Café Ome Klaas. Een café met een traditie die terug gaat tot 1780. Daar kunnen de stamgasten van Ome Klaas u alles over vertellen. Onder het genot van een borrel of tijdens een partijtje biljart. Overdag en in de kleine uurtjes. In Café Ome Klaas kent gezelligheid geen tijd.

Misschien wilt u eens spelen op Nederlands oudste kegelbaan. Of heeft u iets te vieren met vrienden of familie? Ome Klaas maakt van uw partijtje een feestelijke avond. Met een Oud Hollandse maaltijd, barbecue of een koud buffet. Of wellicht heeft u zelf een smakelijke suggestie. Als u van te voren even belt, zorgen wij dat alles naar wens is.

Café Ome Klaas

Al gezellig sinds 1780.

Langegracht 43, Maarssen. Tel.: 0346-561409.